Ἔτος ΙΑ' Ἐν Ἀθήναις 7 Νοεμβρίου 1898 Ἀριθ. 45

ΑΝΑΠΛΑΣΙΣ

ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ

ΤΟΥ ΟΜΩΝΥΜΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΚΑΤΑ ΣΑΒΒΑΤΟΝ

ΓΡΑΦΕΙΑ
ΕΝ ΟΔῷ ΦΛΕΣΣΑ: ΑΡ. 5

Σ' ΝΟΡΟΜΗ ΠΡΟΠΛΗΡΩΤΕΑ 12 ΜΗΝΩΝ
Ἀπὸ τῆς 1ης Ἰανουαρίου ἢ 1ης Ἰουλίου
Ἐν τῷ Ἐσωτ. δρ. 6. Ἐν τῷ ἐξωτ. φρ. χρ. 8

Ο ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΕΡΓΑΖΕΤΑΙ
ΚΑΙ ΔΙΑ ΤΜΗΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΣΧΟΛΩΝ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Ἰωάννου Σκαλτσούνη, οἱ ἐν Ἀμερικῇ χριστιανικοὶ σύλλογοι. — Ἐκκλησιαστικὴ ἐργασία καὶ ἐκκλησιαστικὴ ἀναμόρφωσις, ὑπὸ Τιμοθέου Ἀναστασίου. — Φροντὶς περὶ τῶν τέκνων, ὑπὸ Μ. Ι. Γαλανοῦ. — Ἐρωτήσεις πράγειροι διὰ τὸν λαόν. ὑπὸ —Τ. Ἐκ τῶν τοῦ Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστόμου, κατ' ἐλευθέραν μετάφρασιν. Πλοῦτος καὶ πλοῦτος. — Εἰδήσεις. — Οἱ διδάξοντες εἰς τὰς λαϊκὰς σχολὰς τῆς «Ἀναπλάσεως». — Κυριακὸν Ἀποστολικὸν καὶ Εὐαγγελικὸν ἀνάγνωσμα, ὑπὸ Κ. Α. Διαληγμᾶ.

ΙΩΑΝΝΟΥ ΣΚΑΛΤΣΟΥΝΗ.

ΟΙ ΕΝ ΑΜΕΡΙΚΗ, ΧΡΙΣΤΙΑΝΙΚΟΙ ΣΥΛΛΟΓΟΙ

Β'

Κατελήφθην ἐξ ἀθυμίας καὶ ψυχικοῦ ἄλγους μετὰ τὴν ἀνάγνωσιν τῆς ἐκθέσεως τοῦ Ἐμμανουὴλ Σῶττερ περὶ τῆς δράσεως τῶν ἐν τῇ Ἀμερικῇ συλλόγων, διότι συμπαρέβαλον τὴν σφριγῶσαν θρησκευτικὴν ζωὴν καὶ τὴν ἐπικρατοῦσαν χριστιανικὴν πίστιν ἐν μέσῳ τοῦ εὐδαιμονοῦντος καὶ ἐν ἐλευθέρῳ πολιτεύματι αὐτονομουμένου λαοῦ μὲ τὴν πνευματικὴν ἀπονέκρωσιν καὶ θρησκευτικὴν ἀδιαφορίαν καὶ ἐκκλησιαστικὴν ἀθλιότητα τῆς ἡμετέρας πολιτείας. Πόθεν ἄρ' ἄγε πηγάζει ἡ ἀθλιότης αὕτη, ἡ θρησκευτικὴ ἀδιαφορία καὶ ἡ περὶ τὰ θεῖα περιφρόνησις λογίων τε καὶ πλουσίων καὶ κυβερνώντων; Ἵνα τί ὁ χριστιανισμὸς ἀποφέρει ἀγλαοὺς καρποὺς ἠθικοποιήσεως, ἀνυψώσεως φρονήματος, ἀναπτύξεως τῶν ἰδεωδῶν τοῦ βίου ἐν Ἀμερικῇ, ἐν Ἀγγλίᾳ, ἐν Γερμανίᾳ, ἐν Βελγίῳ; Ἵνα τί σήμερον πάντες οἱ τὰ πρῶτα φέροντες ἐν τοῖς γράμμασι καὶ τῇ ἐπιστήμῃ ἐν Γαλλίᾳ καὶ Ἰταλίᾳ προκηρύττουσιν ὅτι ἀπὸ τὸν χριστιανισμὸν δυνάμεθα νὰ ἐλπίσωμεν τὴν διόρθωσιν τῶν κακῶς κειμένων καὶ τὴν ἐπάνοδον τοῦ πνεύματος τῶν λαῶν εἰς τὰ εἰρηνικὰ ἔργα; Ἵνα τί ἐν Ἑλλάδι ὁ χριστιανισμὸς δὲν ἐμφαίνεται ὡς δύναμις ζῶσα καὶ ἀνυψοῦσα τὸ φρόνημα καὶ διαπλάττουσα τὰ ἤθη τοῦ λαοῦ καὶ πληροῦσα τὰς καρδίας τῆς νεότητος καὶ διέπουσα τὸν οἰκογενειακὸν βίον; Μὴ ἄρά γε αἱ Ἐκκλησίαι τῶν Διαμαρτυρουμένων καὶ τῶν παπιστῶν εὑρίσκονται ἐν τῇ χριστιανικῇ ἀληθείᾳ, ἡ δὲ τῶν ὀρθοδόξων Ἐκκλησία ἀπεμακρύνθη ἀπὸ τὰ δόγματα τοῦ Εὐαγγελίου; Ἀλλ' οὔτε οἱ τῶν διαμαρτυρουμένων θεολογοῦντες, οὔτε οἱ τοῦ καθολικισμοῦ κληρικοὶ καὶ καθηγηταὶ τοιαύτην ἀποδίδουν μορφὴν εἰς τὴν ἡμετέραν ὀρθόδοξον Ἐκκλησίαν. Οἱ διαμαρτυρούμενοι δὲν ἀποδίδουν εἰς τὰ θεσπισθέντα ὑπὸ τῶν πρώτων οἰκουμενικῶν συνόδων τὸ δογματικὸν κῦρος, ὅπερ ἡμεῖς ἀποδίδομεν, ἀλλ' οὐδόλως διαμφισβητοῦσι τὴν ὀρθότητα αὐτῶν θεωροῦντες αὐτὰ ὡς γνωματεύσεις ἀρμοδίων ἀνδρῶν πρὸς ἀνάπτυξιν τῶν εὐαγγελικῶν ἀρχῶν, τιμῶσι δὲ καὶ γεραίρουσι τὰ ἔργα τῶν πατέρων τῆς ἑλληνικῆς Ἐκκλησίας τῶν πρώτων τεσσάρων αἰώνων. Οἱ δὲ καθολικοὶ δὲν κατακρίνουσιν ἡμᾶς ὡς ἀποδεχομένους τὸ κῦρος τῶν ὑπὸ τῶν πρώτων ἑπτὰ οἰκουμενικῶν συνόδων διατυπωθέντων δογμάτων πίστεως, ἀλλὰ ἐπικρίνουσι τὴν ὀρθόδοξον Ἐκκλησίαν ὡς μὴ ἀποδεχομένην καὶ τὰ ὑπὸ τῶν καθολικῶν συνόδων θεσπισθέντα καὶ εἰσάγοντα μὲν τὰ περὶ ἀναμαρτήτου τοῦ πάπα καὶ περὶ ἀσπόρου συλλήψεως νέα δόγματα, μεταβάλλοντα δὲ τὰ περὶ τῆς ἐκπορεύσεως τοῦ ἁγίου Πνεύματος καὶ τὰ περὶ μεταλήψεώς. Καὶ ἡμεῖς ἀνεξαρτήτως τῶν γνωματεύσεων τῶν ἀλλοδοξούντων μελετῶντες τὰ περὶ τῆς ἡμετέρας Ἐκκλησίας, ἐν πλήρει ἀμεροληψίᾳ, πειθόμεθα ὅτι ἀποδεχόμενοι ὡς δόγματα πίστεως καὶ τὰς συμβουλὰς καὶ ὑποθήκας τῶν Ἀποστόλων καὶ τὰ ὑπὸ τῶν πρώτων οἰκουμενικῶν θεσπισθέντα οὐδόλως ἀπομακρυνόμεθα ἀπὸ τὰ παραγγέλματα τοῦ Θεμελιωτοῦ τῆς πίστεως καὶ καλῶς πράττομεν μὴ ἀποδεχόμενοι νέα δόγματα ἄσκοπα καὶ μηδόλως συμμορφούμενα πρὸς τὸ πνεῦμα τοῦ χριστιανισμοῦ, οὔτε τὸ ξηρὸν καὶ ἀστήρικτον καὶ ἀκόλαστον τῆς ἑρμηνείας τῶν Γραφῶν τῶν διαμαρτυρουμένων, οὔτε τὴν ἀπόλυτον δέσμευσιν τῆς ἡμετέρας συνειδήσεως εἰς αὐθαιρέτους ἑνώσεις κληρικῶν ἢ εἰς τὸ ἀλάθητον μιᾶς προσωπικότητος.

Ἀλλὰ πῶς ἐπικρατούσης ἐν Ἑλλάδι τῆς ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας, τῆς κατὰ πάντα συμφωνούσης πρὸς τὸ πνεῦμα τῆς χριστιανικῆς πίστεως, ὁ χριστιανικὸς ἡμῶν βίος ἀπενεκρώθη, ἡ δὲ ἐπίδρασις αὐτοῦ εἰς τὴν οἰκογενειακὴν ζωὴν εἶνε ἐλαχί-

στη, ἡ δὲ πρὸς τὸν Θεὸν πίστις καὶ λατρεία ἐκλείπει καθ' ἑκάστην καὶ εἰς τὸν πολιτικὸν ἡμῶν βίον ἐπικρατεῖ ἡ ἀνηθικότης καὶ ἡ παραβίασις τοῦ καθήκοντος καὶ ἡ ἀπάλειψις τῆς ἰσχύος τῶν ἠθικῶν καὶ ἀστικῶν νόμων ; Καὶ τίνι τρόπῳ οἱ περὶ τῶν αἰσίων καὶ μεγάλων ἀποτελεσμάτων τοῦ χριστιανισμοῦ ὁμιλοῦντες καὶ γράφοντες ὑπαγορεύονται νὰ ἐκζητήσωσι τὰ γεγονότα ἐν ξέναις χώραις, ἐνθα ἐπικρατοῦσιν αἱ Ἐκκλησίαι τῶν διαμαρτυρουμένων ἢ τῶν παπιστῶν ;

Ἐπιτρέψατέ μοι, ἀναγνῶσται, νὰ διατυπώσω τὴν ἐπὶ τοῦ ἐρωτήματος τούτου ἀπάντησιν διὰ μιᾶς προσκομιδείσης.

Ὑποθέσατε ὅτι ἐν μιᾷ τῶν συνήθων λαμπρῶν ἡμερῶν τῆς Ἀττικῆς, καθ' ἣν ἐπιλάμπει ὁ ἥλιος καὶ φωτίζει τὴν καθαρὰν καὶ ἀνέφελον αὐτῆς ἀτμόσφαιραν, εἷς τῶν κατοίκων τῶν Ἀθηνῶν ἤθελε περικλείσει ἐρημικῶς ὅλα τὰ παράθυρα τῆς οἰκίας του μέχρι τῆς ἑσπέρας· τί ἄρά γε θὰ συμβῇ ; Ὁ ἥλιος θὰ διαφωτίζῃ καὶ διαθερμαίνῃ τὴν ἀτμόσφαιραν, ἀλλ' ὁ ἐντὸς τῆς κεκλεισμένης οἰκίας εὑρισκόμενος δὲν θ' ἀπολαύῃ οὔτε τῆς θερμάνσεως, οὔτε τοῦ φωτὸς τοῦ ἡλίου.

Κάμετε τώρα τὴν ἐναντίαν ὑπόθεσιν. Κατά τινα τῶν συνήθων ἡμερῶν τοῦ Λονδίνου καλυπτομένου τοῦ ἡλίου ὑπὸ τῶν νεφῶν, ὁ κατοικῶν οἰκίαν τινὰ διήνοιξε πάσας τὰς θύρας καὶ πάντα τὰ παράθυρα τῆς οἰκίας του ὅπως ἐργασθῇ. Ὁ ἄνθρωπος οὗτος θὰ προσῇ εἰς τὰ ἔργα του, καίτοι τῶν ἀκτίνων τοῦ ἡλίου καλυπτομένων ὑπὸ τῶν νεφῶν. Ἀ ! βεβαίως τὸ φωτίζον φῶς δὲν θὰ φωτίζῃ ἕως θὰ ἐφώτιζε τὴν ἐν Ἀθήναις κατοικίαν ἐὰν εἰσήρχετο ἐν αὐτῇ τὸ φῶς, ἀλλ' ὁπωσδήποτε ὁ κάτοικος τοῦ Λονδίνου θὰ ἐπιτελέσῃ τὸ ἔργον του, ἐνῷ ὁ κεκλεισμένος εἰς τὴν τῶν Ἀθηνῶν θὰ τήκηται ὀκνηρὸς καὶ νενεκρωμένος.

Ὁ Ἰησοῦς εἶνε ὁ ἥλιος, τὸ δ' Εὐαγγέλιον, τὰ ἔργα τῶν Ἀποστόλων, τὰ δόγματα τῶν οἰκουμενικῶν συνόδων, τὰ θεσπέσια ῥήματα τῶν πατέρων τῆς Ἐκκλησίας, εἶνε αἱ ἀκτῖνες τοῦ ἡλίου. Ἀλλὰ κυβερνῶντες καὶ κληρικοὶ καὶ λόγιοι καὶ διδάσκαλοι καὶ οἰκογενειάρχαι κλείουν τὰς θύρας τῆς συνειδήσεώς των ὅπως μὴ εἰσδύσῃ ἐν αὐτῇ ἀκτὶς τοῦ ἡλίου, ἐνῷ ὁ Ἄγγλος, ὁ Ἀμερικανός, ὁ Βέλγος, ὁ διαμαρτυρόμενος καὶ καθολικὸς φωτίζεται ἀτελῶς, ἀλλὰ φωτίζεται ἀποτελεσματικῶς. Διότι τοιαύτη καὶ τηλικαύτη εἶνε ἡ ἀπὸ τῆς προσωπικότητος τοῦ Ἰησοῦ ἐκπορευομένη δύναμις καὶ τοσοῦτον ἄπλετον καὶ ἔκλαμπρον τὸ διαχεόμενον φῶς, ὥστε ἐνισχύει καὶ διαφωτίζει καὶ ἐνοικοδομεῖ ὡς καὶ αὐτοὺς τοὺς μὴ ζητοῦντας διὰ τῶν καταλλήλων μέσων τὴν ἐνίσχυσιν καὶ τὴν διαφώτισιν, ἀλλ' ἔχοντας τὴν προθυμίαν καὶ τὴν θέλησιν νὰ ἐνισχυθῶσι καὶ διαφωτισθῶσι.

Διότι ὁ χριστιανισμὸς εἶνε δύναμις ὑπερφυής, δύναμις ἐκ τῶν ἄνω, ὡς δύναμις ἐκ τῶν ἄνω ὑπῆρξεν ἡ ἐκπορευομένη ἡ δημιουργία ἡ ζωή, ἡ ἐμφάνισις τοῦ ἀνθρώπου ἐπὶ τῆς γῆς, ἀλλ' ἡ δύναμις τοῦ χριστιανισμοῦ δὲν εἶνε δύναμις σωματική, οὐδὲ μηχανική, οὐδὲ ἐπιβληθεῖσα διὰ νάρθηκος ἀμεταβλήτων καὶ ἀναγκαίων· εἶνε δύναμις προτεινομένη εἰς τὴν ἐλευθέραν τοῦ ἀνθρώπου συνείδησιν, ὡς εἶνε ὁ ἠθικὸς νόμος τῆς ἐλευθερίας. Τὸ ἀντικείμενον τῆς χριστιανικῆς πίστεως, ὁ Ἰησοῦς, τὸ Εὐαγγέλιον, τὰ δόγματα ἀποτελοῦσι βεβαίως τὴν ὑπερφυᾶ αὐτοῦ δύναμιν ἀνεξαρτήτως πάσης ἀνθρωπίνης βουλήσεως καὶ παντὸς ἀνθρωπίνου διανοήματος, ἀλλὰ τὸ ἕτερον στοιχεῖον πρὸς ἀποτελεσματικὴν ἐνέργειαν τῆς ὑπερκοσμίου δυνάμεως εἶνε ἡ ἀποδοχὴ αὐτῆς ἐν ἐλευθέρᾳ συνειδήσει ἐν πεποιθήσει καὶ ἀπολύτῳ πίστει τῆς τε ἐκπορεύσεως καὶ τῆς οὐσίας αὐτῆς, εἶνε δύναμις μεταδιδομένη καὶ ἐπενεργοῦσα σὺχὶ διὰ μόνου τοῦ βαπτίσματος, ἀλλὰ διὰ τῆς πίστεως ἐνισχυομένης ἐν τῇ προσευχῇ καὶ τῇ ἐξωτερικῇ λατρείᾳ. Ἀλλ' ἡμεῖς οἱ ἐν Ἑλλάδι ἀποστοίσομεν τὸ πρόσωπον ἀπὸ τὸν φωτίζοντα τὸν πνευματικὸν ὁρίζοντα τῆς γῆς ἥλιον, ἡμεῖς ἀντικατεστήσαμεν τὸν φωτίζουσαν τὰς συνειδήσεις τῶν νέων καὶ κοσμίων μας ἀνέγγιγον τοῦ Εὐαγγελίου διὰ τῆς ἀναγνώσεως τῶν λαοφθόρων τῆς Γαλλίας μυθιστορημάτων, ἡμεῖς ἐγκατελείψαμεν καὶ αὐτὴν τὴν ἐξωτερικὴν λατρείαν, οἱ δὲ καθηνηταὶ τῶν πανεπιστημίων καὶ τῶν σχολείων μας θεωροῦν ἀνάξιον τῆς ἀνοικτοῦ ψευδεπιστήμης των νὰ φοιτῶσιν εἰς τὴν ἐκκλησίαν καὶ νὰ ἀδηγῶσι μετ' αὐτῶν τοὺς μαθητὰς εἰς τὴν κοινὴν λατρείαν ὡς ἔκαμναν οἱ γονεῖς αὐτῶν καὶ ὡς κάμνουν σήμερον οἱ διευθυνταὶ τῆς ἀγωγῆς τῶν παίδων εἰς πᾶσαν ἐκπολιτισμένην χώραν, καὶ ἀπὸ τὰ σχολεῖα, καὶ ἀπὸ τὰ δημόσια καταστήματα, καὶ ἀπὸ τὰς οἰκογενείας καὶ ἐν εἰρήνῃ καὶ ἐν πολέμῳ ἐφράξαμεν τὰς πύλας τῶν συνειδήσεών μας ἀπὸ τὰς ἀκτῖνας τοῦ νοητοῦ ἡλίου, καὶ ἰδοὺ τὸ σκότος βασιλεύει ἐν αὐταῖς καὶ ἡ δύναμις τῆς ἡθικοθεΐας ἡμῶν πίστεως μὴ ἀφομοιουμένη ἐν ταῖς ψυχαῖς ἡμῶν οὐδὲν ἀποφέρει ἐκ τῶν αἰσίων καὶ σωτηρίων ἀποτελεσμάτων, ὅσα ἀναφέρουσιν αἱ Ἐκκλησίαι, αἵτινες θεωρητικῶς καὶ δογματικῶς δὲν βαδίζουσιν ἐπὶ τῆς ὁδοῦ, ἣν διεγράψαν καὶ ἐπέστρωσαν αἱ πρῶται τοῦ χριστιανισμοῦ Σύνοδοι καὶ οἱ ποιμένες τοῦ χριστιανισμοῦ τῶν Ἐκκλησιῶν ἕλληνες καὶ λατῖνοι πατέρες, ὁ Αὐγουστῖνος, ὁ Ἱερώνυμος, οἱ Γρηγόριοι καὶ ὁ Βασίλειος.

ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ ΚΑΙ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΗ ΑΝΑΜΟΡΦΩΣΙΣ

Ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Ἀθηνῶν ἐκάλεσε τοὺς Ἱερεῖς Ἀθηνῶν καὶ Πειραιῶς ἐν τῇ αἰθούσῃ τοῦ Ἱεροῦ Συνεδρίου, ὅπου πρὸς αὐτοὺς ὡμίλησεν ὁ καθηγητὴς τῆς Θεολογίας ἐν τῷ Πανεπιστημίῳ κ. Ἐμ. Ζωλώτας.

Τοῦτο εἶνε ἔνκοξις τῶν γειμερινῶν πρὸς τοὺς Ἱερεῖς ὁμιλιῶν τῶν ἄπαξ τῆς ἑβδομάδος καὶ κατὰ τὸ παρελθὸν ἔτος γενομένων.

Ἡ τακτικὴ πρὸς τοὺς Ἱεροῖς διδασκαλία ἑνὸς τῶν διακρινομένων ἐπὶ ἐπιστημονικῇ ἐμβριθείᾳ Θεολόγων καθηγητῶν μας εἴμεθα βέβαιοι, ὅτι θὰ ἀποβῇ λίαν καρποφόρος.

Ἡ πίστις καὶ ἡ εὐσέβεια τῶν Ἑλλήνων Ἱερέων κατὰ γενικὸν κανόνα εἶνε γνωστή. Χρειάζονται ἀγάπην καὶ φῶς· χρειάζονται πατρικὰς συμβουλὰς καὶ παραινέσεις· χρειάζονται ἀνάπτυξιν φιλαδελφίας. ἀδελφικῶς ἀγαπώμενοι ἀπὸ τοὺς προστατευομένους των καὶ ἀπὸ τοὺς πλέον ἀπ' αὐτοὺς ἀναπτυγμένους Θεολόγους καὶ δεῖ εἶνε καθόλου δύσκολον νὰ ἀποβῶσιν ἱερεῖς διδακτικοὶ διὰ τοῦ τῆς ἱεροπρεπείας παραδείγματος καὶ τῶν πατρικῶν συμβουλῶν των ἐν ταῖς οἰκογενειακαῖς τῆς ἐνορίας αὐτῶν καὶ ἐν πάσῃ ἀναστροφῇ.

Τὸ μέτρον τῆς πρὸς τοὺς ἱερεῖς διδασκαλίας παρὰ τῶν σεβ. ἐπισκόπων καὶ τῶν δυναμένων νὰ διδάξωσι θεολόγων εἶνε μεγίστη ἀνάγκη νὰ τεθῇ, εἰ δυνατόν, εἰς ἐφαρμογὴν ἐν ἁπάσαις ταῖς ἐπισκοπαῖς τοῦ Κράτους. — Ἡ δὲ διδασκαλία νὰ μὴ γίνεται ἅπαξ τῆς ἑβδομάδος, ἀλλὰ δὶς καὶ τρὶς καὶ οὐχὶ μόνον τὸν χειμῶνα, ἀλλὰ καὶ τὸ θέρος. Καὶ ἂν εὑρίσκωνται παραδόξως μεταξὺ τῶν ἱερέων τινὲς μὴ κατ' ἀρχὴν δυνάμενοι νὰ ἐννοήσωσι καὶ νὰ ἐκτιμήσωσι τὴν μεγάλην εὐεργεσίαν, ἡ ὁποία τοῖς παρέχεται, ἀς ὑποχρεωθῶσι δι' ἀναγνώσεως καταλόγου, ἕως ὅτου δυνηθῶσι νὰ γλυκαθοῦν ἀπὸ τὰ νάματα τῆς Θείας σοφίας. — Τὸ φῶς πρῶτον, αἰδεσιμώτατοι ἀδελφοί, τὸ φῶς πρῶτον καὶ ὅλα ἔρχονται περισσότερα παρ' ὅσα θέλετε καὶ ἐλπίζετε.

Ὅ,τι ὁ σεβασμιώτατος Μητροπολίτης ἄριστα πράττων ἔθετο εἰς ἐνέργειαν καὶ ὅ,τι ὁ σεβασμιώτατος Μονεμβασίας καὶ Σπάρτης καὶ ὁ σεβασμιώτατος Πατρῶν τακτικώτατα ἐνεργοῦσι περὶ τῶν ἱερέων των, πρέπει πανταχοῦ νὰ ἀκουσθῇ. — Ἕως ὅτου ἐκπληρωθοῦν τὰ ὄνειρα καὶ φωτισθῶσιν οἱ ἁρμόδιοι νὰ κάμουν φωτεινοὺς καὶ φωτοδότας διὰ συστηματικῆς θρησκευτικῆς παιδεύσεως τοὺς ἱερεῖς μας, εἶνε ἀνάγκη νὰ ἐνεργήσωσιν οἱ σεβ. Ἐπίσκοποι πάντες ἐκ τοῦ προχείρου: νὰ διδάσκουν δηλ. τοὺς ἱερεῖς καὶ οἱ ἴδιοι καὶ διὰ θεολόγων δυναμένων νὰ διδάσκωσιν ἱερεῖς. Διότι ἕως ὅτου, (βραδύτατα βεβαίως, καθὼς ὁμολογοῦν τὰ φαινόμενα), ἀκούσωμεν τὸν ἱερέα μας ἀπὸ ἡμβώνος ἢ ἀπὸ τῆς Ὡραίας πύλης ἐπιτυχῶς ἀναπτύσσοντα τὰ θεῖα τοῦ Εὐαγγελίου ῥήματα, μεγίστη ἀνάγκη ὑπάρχει νὰ ἔχωμεν ἱεροπρέπειαν καὶ συμπεριφορὰν παραδειγματικήν, ἵνα συγκρατῆται ὁ λαὸς εἰς τὴν πίστιν των πατέρων του, ἄλλως, θὰ καταποντισθῇ εἰς τὸ πέλαγος τοῦ ὑλισμοῦ καὶ πλήρης ἡ ἠθικὴ ἀποσύνθεσις θὰ ἐπακολουθήσῃ.

Ἡ ἱεροπρέπεια καὶ ἡ παραδειγματικὴ ἐν πᾶσι συμπεριφορὰ τῶν ἱερέων θὰ κατορθωθῇ, ἐὰν συσφιγχθῶσιν οἱ μεταξὺ ἱερέων καὶ ἐπισκόπων ἱεροὶ δεσμοὶ διὰ τῆς συμπαθείας τῶν ἐπισκόπων πρὸς τὴν ἔνδειαν των οἰκογενειαρχῶν ἱερέων καὶ διὰ τοῦ εὐεργετήματος τοῦ διὰ τακτικῆς διδασκαλίας φωτισμοῦ.

Τὸ ἀπὸ πολλῶν δεκαετηρίδων ἀκουόμενον· «ἐλάττωσις τῶν ἐφημερίων διὰ διακοπῆς τῶν χειροτονιῶν καὶ διὰ τοῦ μὴ διορισμοῦ εἰς ἐφημερίους ἐκείνων, οἱ ὁποῖοι δύνανται νὰ ζήσωσι χωρὶς νὰ ἦνε εἰς τὰς πόλεις καὶ εἰς τὰ χωρία ἐφημέριοι» καὶ ἡ ἀδιδασκαλία, ἡ συναδελφικὴ συζήτησις καὶ τὸ εὐκόλως ἐννοούμενον· ἡ αὐστηρὰ τῶν ἱερῶν κανόνων ἐφαρμογή, ἰδοὺ τί δύναται νὰ ἀλλάξῃ ἐκ τοῦ προχείρου τὴν ὄψιν τοῦ ἐφημεριακοῦ κλήρου καὶ νὰ ἐπεγείρῃ τὴν θρησκευτικὴν ἐπὶ τῆς καρδίας τοῦ λαοῦ ἐπιβολήν, ἡ ὁποία δυστυχῶς ἤρξατο ἀπό τινος χρόνου πανταχόθεν νὰ ἐκλείπῃ.

Αἱ εὐτυχέστατα διὰ τὴν «Ἀνάπλασιν» περιστάσεις εἶνε ἐκεῖναι, καθ' ἃς ἔχει νὰ ἀναγράψῃ ἔργα ζωῆς ἐκκλησιαστικῆς. — Ἀλλὰ ζωῆς.

Ἡ δρᾶσις τῶν σεβ. ἐπισκόπων μας διὰ τὴν «Ἀνάπλασιν» εἶνε ἡ πραγμάτωσις τοῦ γλυκυτέρου της ὀνείρου. — Ἀλλὰ ἡ δρᾶσις. — Δὲν ἔχομεν ἀνάγκην λόγων, ἀλλὰ πραγμάτων· — Πρέπει νὰ παύσουν τὰ λόγια διὰ νὰ ἀρχίσουν τὰ πράγματα. — Ἡ «Ἀνάπλασις» εἶνε ἔργατις τῆς ἐκκλησιαστικῆς τοῦ ἔθνους ἀναμορφώσεως. — Ἀλλὰ ἐννοεῖ νὰ ἦνε ἐργάτις. — Καὶ ὀφείλει νὰ προσέχῃ εἰς ἐργάτας. Ἀλλὰ ἐργάτας χάνοντας τὸν γλυκὺν των ὕπνον, θυσιάζοντας ἀπὸ τὸ ἀγαπημένο των βαλάντιον, λησμονοῦντας τὴν ὑγείαν των τὴν σωματικήν, στερουμένους καὶ ὑποφέροντας, μηδὲ κατὰ διάνοιαν δὲ κερδοσκοποῦντας καὶ οὐδὲ ἐν ἐλαχίστῳ ὑστεροβουλίαν ἰδιοτελῆ ἔχοντας ἐν τῇ ἀπὸ τοῦ ἀξιώματος αὐτῶν ἐκκλησιαστικῇ ἐνεργείᾳ. Τοὺς ἐργάτας τούτους τῆς ἐκκλησιαστικῆς ἀναμορφώσεως, ἐὰν τοὺς εὕρῃ μεταξὺ τῶν σεβ. Ἐπισκόπων, μὲ ὅλη της τὴν πτῶχια θὰ τοὺς ἀναγράψῃ εἰς τὰς στήλας της μὲ χρυσᾶ γράμματα συμβολίζουσα ἐν τούτῳ τὸν πνευματικὸν χρυσὸν τὸν ἐν Ἑλλάδι ἐν τῷ προσώπῳ τῶν διαδόχων τοῦ Παύλου ὑπάρχοντα. — Ἐὰν τοὺς εὕρῃ μεταξὺ τῶν θεολόγων μὲ τὰ αὐτὰ θὰ τοὺς ἀναγράψῃ γράμματα, διότι ἐν τῇ ἑνότητι καὶ τῇ ἐξ ἀγάπης σοφίᾳ τῶν θεολόγων δυνατὸν νὰ ἀποτελεσθῇ μεγάλη δύναμις φωτιστική, ἔργῳ καὶ λόγῳ ἐνεργοῦσα καὶ διαλύουσα τὰ σκότη τῆς πλάνης καὶ τῆς ὑλοφροσύνης εἰς τὸν λαὸν τῆς πατρίδος μας. — Τοὺς θεολόγους ἐν τῷ ἔργῳ τοῦ λαϊκοῦ φωτισμοῦ ὀφείλει νὰ τοὺς θεωρῇ ἡ «Ἀνάπλασις» μιμητὰς τοῦ Παύλου. Διατί ὄχι, παρακαλῶ; Ἀγάπη καὶ αὐταπάρνησις δὲν ἐβίαζεν ἐκεῖνον νὰ περιέρχεται τὰς ὁδοὺς τῶν πόλεων καὶ νὰ κηρύττῃ «Χριστὸν ἐσταυρωμένον, παρ' οὗ σοφία, ἁγιασμὸς—ἀπολύτρωσις» ; Καὶ διὰ τί, παρακαλῶ, οἱ θεολόγοι μας νὰ μὴ ὀνομασθοῦν μιμηταὶ τοῦ Παύλου ὅταν φανοῦν τακτικῶς τρέχοντες εἰς τοὺς ἐν ταῖς φυλακαῖς ἀδελφοὺς τοῦ Χριστοῦ φωτίζοντες καὶ παρηγοροῦντες εἰς τὰς πλατείας βροντοφωνοῦντες «ἔλθετε, πατριῶται, εἰς τὸν Χριστὸν τὸν ἐσταυρωμένον, παρ' οὗ σοφία ἁγιασμὸς ἀπολύτρωσις;» Δὲν ἐννοῶ διατί δὲν εὑρίσκουν τινὲς σημεῖα ὁμοιότητος μεταξὺ Παύλου κηρύττοντος ἐν Ἀθήναις ἀνὰ τὰς ὁδοὺς καὶ τὰς πλατείας καὶ σπερμολόγου ὑβριστικῶς καλουμένου καὶ μεταξὺ ἑνὸς ἕλληνος θεολόγου κληρικοῦ ἢ λαϊκοῦ κηρύττοντος «οὐκ ἐν σοφίᾳ λόγων» ἐν τῇ πλατείᾳ τῆς συνοικίας Ψυρῆ «Χριστὸν Ἐσταυρωμένον». — Ἐγὼ δὲν εὑρίσκω ὁμοιότητα, ἀλλὰ ταυτότητα ἐκτὸς τοῦ ἀποστολικοῦ ἀξιώματος τοῦ διακρίνοντος τὸν Παῦλον πρὸς τῷ ἔργῳ τοῦ εὐαγγελίζεσθαι.

Τὸ ἔργον τοῦ Εὐαγγελίου ὅπερ εἶνε ἔργον ἀγάπης καὶ αὐταπαρνήσεως, καὶ ὁ μισθὸς καὶ ὁ τῆς δικαιοσύνης στέφανος εἶνε πάντοτε εἰς πάντας τοὺς αἰῶνας ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ τὰ αὐτὰ καὶ ἀπαράλλακτα καὶ οἱ ἐργάται τῆς αὐτῆς ἀξίας καὶ τῶν αὐτῶν τιμῶν καὶ ἐπαίνων ἄξιοι παρὰ Θεοῦ καὶ παρ' ἀνθρώποις. Ἀλλὰ ἐργάται ἀγάπης πρῶτον καὶ αὐταπαρνήσεως καὶ αὐτοθυσίας δεύτερον.

Οἱ ἐν τῇ «Ἀναπλάσει» ἐργαζόμενοι ἑαυτοὺς θεωροῦσιν ἐλαχίστους τῆς Ἐκκλησίας ἐργάτας· ἐννοοῦν ὅμως ὡς καθῆκόν των νὰ κάμνουν ὅ,τι μποροῦν. Τὸ ἐλάχιστον δύνανται ; Ἔγκλημα τὸ θεωροῦν νὰ τὸ παραλείψουν, μὴ προσέχοντες διόλου εἰς τὴν ἀδυναμίαν των. — Ἤμισυ τάλαντον ἔλαβον; Κατὰ τὰς ἀρχὰς ποῦ ἔχουν θέσει — καὶ ὁ Θεὸς νὰ τοὺς φωτίζῃ καὶ νὰ τοὺς ἐνδυναμώνῃ νὰ τὰς ἔχουν πάντοτε καὶ νὰ τὰς ἐφαρμόζουν μὲ ὅλην τὴν μικρὰν δύναμιν—κατὰ τὰς ἀρχὰς ταύτας θεωροῦν τὸν ἑαυτόν των ὑποχρεωμένον καὶ νὰ καλλιεργοῦν

πρὸς καρποφορίαν.—Μὰ ζέστη εἶνε ; Ἐμπρός.—Μὰ χιμῶν καὶ χιόνες ; Ἐμπρός. — Μὰ πτωχεία καὶ ἔνδεια ; Ἐμπρός, ἕως ἐκεῖ ποῦ μποροῦμεν.—Ζητοῦν δὲ καὶ ὀφείλουν νὰ ζητοῦν νὰ εὕρουν τοὺς ἔχοντας τὰ ὀέκα καὶ τὰ πέντε τάλαντα, καλλιεργοῦντας δὲ αὐτὰ νὰ τοὺς ὑπηρετήσουν, νὰ τοὺς βοηθήσουν, νὰ τοὺς θαυμάσουν, νὰ τοὺς ἀγαπήσουν, νὰ τοὺς μιμηθοῦν, νὰ εὐτυχήσουν μαζῆ τους ἐν τῇ ὑπὲρ τῆς πατρίδος μας ἐκκλησιαστικῇ ἐργασίᾳ. — Καὶ νὰ γείνουν πλέον καλλίτεροι αὐτοὶ εἰς καλλιτέρους πληρίον εὑρισκόμενοι. Ἀλλὰ ἀγάπη, ἀλλὰ αὐτοπάρνησις, ἀλλὰ εἰλικρίνεια, ἀλλὰ φῶς, ἀλλὰ ζωή, ἀλλὰ ὄχι τὸ ἐμὸν καὶ τοῦς ἡμετέρους (1) ἀλλὰ τὸ τῆς Ἐκκλησίας, καὶ τὸ τοῦ ἔθνους καὶ τοὺς τῆς Ἐκκλησίας καὶ τοὺς τοῦ ἔθνους.—Νὰ λείψουν οἱ ἡμέτεροι καὶ τὰ ἡμέτερα, διότι αὐτὰ μᾶς ἔχασαν, αὐτὰ μᾶς κατεπόντισαν, αὐτὰ θὰ μᾶς καταβυθίσουν, ἐὰν δὲ λείψουν πλέον εἰς τὸ μέλλον.

Ἰδοὺ ἡ θέσις μας.

Τιμόθεος Ἀναστασίου.

ΦΡΟΝΤΙΣ ΠΕΡΙ ΤΩΝ ΤΕΚΝΩΝ

ΠΡΟ ΤΗΣ ΓΕΝΝΗΣΕΩΣ

Ὁ γάμος ἐγένετο. Ὁ ἀνὴρ καὶ ἡ γυνή, φυσικῶς, ἠθικῶς, πνευματικῶς, ἡνώθησαν εἰς ἓν ὑπὸ τὴν θείαν εὐλογίαν.

Τὰ ἐκ τῆς ἑνώσεως ταύτης καθήκοντα καὶ πολλὰ εἶνε καὶ σπουδαῖα. Μεταξὺ δὲ τῶν πρώτων ἀνάγκη νὰ ταχθῶσι τὰ πρὸς τὰ τέκνα.

Ἀφοῦ, ὡς ἀπεδείξαμεν εἰς προηγούμενον ἄρθρον, δι' αὐτὰ ὀφείλομεν καὶ πρὸ τοῦ γάμου νὰ φροντίζωμεν, πολὺ περισσότερον νὰ προσέχωμεν χρεωστοῦμεν ἀπὸ τοῦ γάμου. Καὶ μὲ τοῦτο ἐννοῶ ὅτι ἡ φροντὶς πρέπει νὰ ὑφίσταται, πρὶν ἢ ἀκόμη τὰ τέκνα γεννηθῶσιν, ἐνῷ ἔτι ἡ σύλληψις ἐλπίζεται· μετὰ δὲ τὴν σύλληψιν, καὶ ἐνόσῳ ἡ κυοφορία διαρκεῖ καὶ ἡ γέννησις προσδοκᾶται.

Ἐὰν τὸ ὅ,τι ἦσαν οἱ γονεῖς, ἐνῷ ἀκόμη ἦσαν ἄτομα, ἄγνωστα τὸ ἓν πρὸς τὸ ἄλλο, ἄνευ συναφείας καὶ ἄνευ ἀλληλεπιδράσεως, ἐὰν καὶ τοῦτο νὰ ἐπηρεάσῃ δύναται τὸ ποιὸν τῶν μελλόντων τέκνων, πολὺ ἀναγκαιότερον ἔχει τοῦτο νὰ συμβῇ ὅτε ὁ γάμος ἤδη συνήφθη. Ἡ ὥρα τῆς συλλήψεως εἶνε μεγάλη, κρίσιμος, ἱερά. Καὶ ὁ Θεός, ὅστις τὴν περιέβαλε μὲ θέλγητρα ἰσχυρά, ὁ ἴδιος τὴν ἐπεβάρυνε καὶ μὲ εὐθύνας αὐστηράς.

Κατὰ τὴν σύλληψιν κατατίθεται ὀργανισμός, ἀλλὰ καὶ κρᾶσις, ἥτις εἶνε στοιχεῖον χαρακτῆρος. Τὸ στοιχεῖον δὲ τοῦτο προάγεται κατὰ τὴν κυοφορίαν καὶ κρατύνεται μέχρι τῆς γεννήσεως· καὶ ἐντεῦθεν ἐπηρεάζει τὸ ἦθος, τὸ ποιόν, καὶ ἑπομένως αὐτὸν τὸν βίον καὶ τὸ μέλλον τοῦ γεννωμένου τέκνου.

Ἡ εὐθύνη λοιπὸν τῶν γονέων καὶ ἡ στοργή, ἥτις ἐμφυτευμένη εἰς τὰς καρδίας των εἶνε, πρὶν ἢ αὐτοὶ ἀκόμη φυτεύσωσι τέκνα, τοῖς ἐπιβάλλει ν' ἀρχίσωσι προπαρασκευαστικῶς τὰς περὶ αὐτῶν φροντίδος ἀφ' ἧς στιγμῆς ἐτελέσθη ἡ συζυγία των, καὶ ἐνῷ ἡ πατρότης καὶ ἡ μητρότης ἐλπιζόμεναι εἶνε μόνον.

Πῶς θὰ ἐπιτελέσωσι τοῦτο ;

Ἐὰν ἀπὸ τῆς ἱερᾶς ἑνώσεως των προσπαθήσωσι νὰ βελτιώσωσι συστηματικώτερον καὶ ἐντελέστερον τὸν ἑαυτόν των, ἐνισχύοντες τὸ σῶμά των διὰ τῆς σωφροσύνης, τῆς ἐγκρατείας, τοῦ μέτρου, καὶ καθαρίζοντες ἀπὸ τὰ πάθη τὰς ψυχάς των καὶ ἁρμόζοντες τὴν συμβίωσίν των κατὰ τὸ μέτρον τῆς χριστιανικῆς τελειοποιήσεως καὶ ἀγάπης. Ἤτοι, ἐὰν κατανήσωσι τὸν σκοπὸν καὶ τὸν χαρακτῆρα τοῦ γάμου, ὡς μυστηρίου ἱεροῦ, ἐὰν τὴν προσωπικήν των ἕνωσιν τὴν θεωρήσωσι κατὰ τὸ πρότυπον τῆς ἑνώσεως Χριστοῦ καὶ Ἐκκλησίας, ἐὰν καθ' ἑκάστην ἡμέραν ἀγιάζωσιν ἀλλήλους, ὥστε νὰ καθίστανται ἔνδοξοι, ἄμωμοι, μὴ ἔχοντες σπίλον ἢ ῥυτίδα, ἐὰν ἡ ἀγάπη των κρατύνεται πάντοτε, χωρὶς μηδὲ κατ' ἐλάχιστον νὰ ἐκπίπτῃ καὶ ἐὰν εὔχωνται καὶ ἐπιθυμῶσι νὰ τοῖς δοθῶσι τέκνα, τὰ ὁποῖα νὰ εἶνε τόσον ἰδικά των, ὅσον καὶ τοῦ μεγάλου καὶ κοινοῦ ἐν Οὐρανοῖς Πατρός.

Τὸ βάπτισμα ἀναγεννᾷ τὸν ἄνθρωπον. Ἀλλὰ καὶ ὁ ἐν Χριστῷ γάμος ἔστω ἱερὰ ἀναγεννήσεως κολυμβήθρα. Τὸ ζῆν κατ' ἀρέσκειαν εἶνε τῆς θελήσεως τοῦ ἀτόμου. Ἀλλὰ τὸ ἄτομον ἀναιρεῖται ἐν τῷ γάμῳ, καὶ τὸ κατὰ τὸ προσῆκον ζῆν, ἰδοὺ ἡ ἀρχή, ἥτις τηρεῖ τὴν ἑνότητα τῆς συζυγίας.

Ὁ γάμος δημιουργεῖ νέον ἄνθρωπον, τὸν ἕνα ἐν δυοῖν. Ἑπομένως ὁ παλαιὸς ἄνθρωπος δὲν πρέπει νὰ ἔχῃ κανένα τόπον εἰς αὐτόν.

Ὅ,τι σαπρόν, ῥυπαρόν, ἀκάθαρτον εἶχεν ἡ ψυχὴ καὶ ὁ βίος μας πρέπει νὰ ἐκκόπτηται ἅμα τῷ γάμῳ. Οἱ νεόνυμφοι προσέρχονται πρὸς ἀλλήλους καθαροί, καὶ δῶρα ὅσῳ τὸ δυνατὸν τίμια καὶ εὐπρόσωπα θέλουν νὰ προσφέρουν ὁ εἷς εἰς τὸν ἄλλον. Ἀλλὰ τὸ ὡραιότερον ἀμοιβαῖον δῶρον, τὸ ὁποῖον ἔχουσι νὰ κάμουν, εἶνε νὰ προσφέρουν καθαρὰς καὶ ἐξηγιασμένας ὁ εἷς πρὸς τὸν ἄλλον τὰς ψυχάς των.

Τοῦτο δὲν ὀφείλουσι μόνον πρὸς ἀλλήλους, ἀλλὰ καὶ πρὸς τὰ τέκνα, τὰ ὁποῖα ἡ ἕνωσίς των θέλει παραγάγει. Ἐὰν θέλουν νὰ εἶνε εὐλογημένον τὸ σπέρμα των, ἂς θελήσωσι νὰ ἐξασφαλίσωσιν αὐτοὶ πρῶτοι τὰς εὐλογίας τοῦ Θεοῦ. Πῶς ; Καταρτιζόμενοι τελειότερον ἐν τῇ πίστει του, ἐν τῇ ἐλπίδι του, ἐν τῇ δικαιοσύνῃ του, ἐν τῇ ἀγάπῃ του.

Ἂς καθαρίζῃ ὁ καθεὶς ἐκ τῶν συζύγων τὸν ἑαυτόν του, καὶ ἂς καθαρίζουν ὁ εἷς τὸν ἄλλον. Ὅσῳ αὐτοὶ καθαρώτεροι, τόσῳ καθαρότερος καὶ ὁ γόνος των.

Καὶ ἐὰν ἄμεμπτοι εἶνε καὶ ἐὰν ἡ ἀγάπη ἐμψυχώνῃ πάντοτε τὴν συμβίωσίν των, ὁποῖος ἐξαίσιος ἐν τούτῳ ὅρος κυοφορίας εὐλογημένης ! Τὸ ἔμβρυον ἐπηρεάζεται ἐκ τῆς ἠθικῆς ἀτμοσφαίρας τῆς μητρός του. Τὰ πάθη της τὸ μολύνουσιν. Ἡ καθαρότης τῶν διαθέσεών της καὶ ἡ χρηστότης τοῦ χαρακτῆρός της τὸ ζωοποιοῦσιν. Ἡ φιλαρέσκειά της, ἡ ματαιοδοξία της, ἡ ἐλαφρότης της, ἡ ὀξύτης της, ἡ ἐμπάθειά της, στρεβλώνουσι τὸν καρπὸν τῆς κοιλίας της. Ἐνῷ ἡ ἁπλότης, τὸ σώφρον, τὸ ἀμνησίκακον, τὸ πρᾶον, κρατύνουσι τὴν ἠθικὴν διάπλασίν του. Ἂς προσέχῃ λοιπὸν κάθε ἔγκυος εἰς ἑαυτήν. Τὸ νὰ βελτιώσῃ τὴν ψυχήν της δὲν εἶνε μόνον καθῆκον ἀτομικόν, καὶ καθῆκον πρὸς τὸν ἄνδρα της· εἶνε καὶ τὸ πρώτιστον τῶν καθηκόντων πρὸς τὸν ἄνθρωπον, τὸν ὁποῖον αὐριονμεθαύριον θέλει προσφέρει εἰς τὴν οἰκόν της, εἰς τὴν ἐκκλησίαν, εἰς τὴν κοινωνίαν, εἰς τὸ ἔθνος, εἰς τὴν ἀνθρωπότητα.

Καὶ ὁ ἀνήρ, ἂς φροντίζῃ καὶ οὗτος ὅπως συμπληρώσῃ τὸ ἠθικὸν ἔργον τῆς κυοφορούσης συζύγου του. Διότι τὰ πατρικὰ του καθήκοντα εἶνε σπουδαῖα ἀπ' αὐτῆς τῆς κυοφορίας τοῦ τέκνου του.

Πῶς θὰ ἐνασκήσῃ αὐτά ;

Ἐὰν εἰς τὰς διαθέσεις, εἰς τὸν χαρακτῆρα, εἰς τὸν τρόπον τοῦ βίου τῆς συζύγου του ἐπιδρᾷ ἐν εὐσεβείᾳ, ἐν συνέσει, ἐν ἀγάπῃ. Ἂς μὴ πικραίνηται πρὸς αὐτὴν· ἔστω ἡ χαρὰ καὶ ἡ ἀγαλλίασίς της. Εἰς τὴν ἀγάπην της ἂς ἀνταποδίδῃ ἀγάπην, καὶ ἂς προσθέσῃ ἔτι. Ἀλλὰ καὶ ἂς προηγῆται αὐτῆς ἐν τῷ ἔργῳ τοῦ ψυχικοῦ ἁγιασμοῦ, τῆς τελειοποιήσεως τοῦ ἤθους, καὶ τῆς χριστιανικῆς ζωῆς. Οὕτω προσφερόμενος πρὸς τὴν γυναῖκά του θέλει προσφέρει ἅμα τὴν πολυτιμοτέραν ὑπηρεσίαν πρὸς τὸ ὂν ἐκεῖνο, τὸ ὁποῖον κεκρυμμένον ἐν τῇ μητρικῇ κοιλίᾳ, ἑνώνει ἐν τούτοις ἤδη θελκτικώτερον καὶ στενότερον τῶν γονέων του τὰς ψυχάς, καὶ τὸ ὁποῖον μετ' οὐ πολὺ θὰ εἶνε ὁ χαριτωμένος νεοσσὸς τοῦ οἴκου.

Παραπονούμεθα συχνὰ τόσον, διότι εὑρίσκομεν ὅτι αἱ ψυχαὶ των τέκνων μας εἶνε δύσκολοι πρὸς ἠθικὴν διάπλασιν καὶ μᾶς παρέχουσι μὲ τὰς ἀντιστάσεις των τόσας λύπας.

Εἰς τὸ χέρι μας κεῖται νὰ ἐλαττώσωμεν τὰς δυσκολίας ταύτας, μέχρι τοῦ νὰ τὰς καταστήσωμεν μηδαμινάς. Ἐὰν πρὸ τῆς γεννήσεως, καὶ ἀπὸ τοῦ γάμου καὶ κατὰ τὴν κυοφορίαν φροντίσωμεν, ὡς ἀνωτέρω ἀνεπτύχθη, περὶ τοῦ τέκνου μας, φροντίζοντες περὶ τοῦ ἑαυτοῦ μας, ἡ μετὰ μετὰ γέννησιν ἀνατροφή του θὰ εἶνε μὲν πάντοτε ἔργον σπουδαῖον, ἀλλὰ θὰ εἶνε καὶ ἔργον εὐφρόσυνον, διότι— περὶ τούτου μὴ ἀμφιβάλλωμεν—θὰ εἶνε ἔργον καρποφόρον.

Μ. Ι. Γαλανός.

ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ ΠΡΟΧΕΙΡΟΙ ΔΙΑ ΤΟΝ ΛΑΟΝ

Ἐρωτ. Α'. Ἐπίσκοπος ἐν τῇ κοινωνίᾳ τῆς ἐγκληματικότητος καὶ τῆς ἀπάτης καὶ τῆς συκοφαντίας ζῶν καὶ ὑπάρχων καὶ μὴ κηρύττων τακτικὰ καὶ ἀνελλιπῶς καὶ παντοῦ καὶ πάντοτε τὸ «παιδιά μου ἀγαπητὰ ἐν Κυρίῳ, ἀγαπᾶτε ἀλλήλους», εἶνε ἐπίσκοπος κοιμώμενος ἢ ἔξυπνος; Καὶ ἐὰν κοιμώμενος εἶνε, τίνα ὕπνον κοιμᾶται ;

Ἐρωτ. Β'. Τὸ νὰ τύχῃ νὰ ἔχῃ ἕνας ἐπίσκοπος 10 χιλ. λίρας 5 χιλ. λίρας 500 χιλ. δρχ. 50 χιλ. δραχ. 20 χιλ. δρχ. 5 χιλ. δρχ. 2 χιλ. δρχ. καὶ νὰ βλέπῃ τέκνα του ἐν Κυρίῳ ἀγαπητὰ πεινῶντα καὶ γυμνητεύοντα· Ἐκκλησίαν πτωχὴν καὶ μυρίας ἀνάγκας ἔχουσαν· ἱερεῖς μὲ ῥάσο διάτρητον καὶ μὲ καλυμμαύχιον σχήματος ἀορίστου καὶ καθαριότητος ἀμφιβόλου, τοῦτο, παρακαλῶ, εἶνε χριστιανικόν; Ἐὰν ἐπὶ τῆς γῆς ἔβλεπε τοῦτο ὁ Παῦλος ὅπως τὸ πληροφορεῖται ἐν οὐρανῷ, ... ἐὰν ὁ Χρυσόστομος τὸ ἤκουεν ἐδῶ ὅπως τὸ μανθάνει ἐκεῖ, τί ἀρά γε θὰ ἔλεγον; Εὖγε; Πολλὰ τὰ ἔτη;

Ἐρωτ. Γ'. Ἐὰν τύχῃ νὰ ἴδητε τὸ ἑξῆς φαινόμενον. — Ἱερεὺς πτωχὸν καὶ πεινῶντα καὶ τρέμοντα καὶ μὲ τὴν φωνὴν πνιγμένην εἰς τὸν λάρυγγά του καὶ μὲ πρόσωπον κάτωχρον ἐκ φόβου, οὐχὶ διότι εἶνε διὰ κρίμασμα—δὲν ἔκαμε τίποτε ὁ ἄνθρωπος—ἀλλὰ, διότι εἶνε ἱερεὺς πτωχὸς καὶ ἀπαίδευτος, καὶ ἀπροστάτευτος, ἵσταται δὲ ἐνώπιον τοῦ ἀδελφοῦ του ἐπισκόπου του, ὁ ὁποῖος τὸν βλέπει, ἀλλὰ δὲν τὸν προσέχει, δὲν τῶ λέγει οὔτε νὰ καθίσῃ, δὲν τὸν ἐρωτᾷ τί κάμνει, οὔτε ἑνὸς λόγου τὸν ἄξιοῖ, διότι εἶνε ἱερεὺς πτωχὸς—ἀπαίδευτος—ἀπροστάτευτος, ὁ δὲ ἐπίσκοπός του, ὁ ἐν Κυρίῳ ἀδελφός του ἀσχολεῖται ὁμιλῶν περὶ πολιτικῶν πραγμάτων μετὰ λαϊκοῦ ἀνδρός, ἐὰν καὶ εἰς ἕνα ἐπίσκοπον σᾶς τύχῃ εἰς ὅλην τὴν ὀρθοδοξίαν τὰ ἴδητε τοιοῦτον φαινόμενον, ὃν μοὶ λέγετε, σᾶς παρακαλῶ, χριστιανὸν ἐπίσκοπον, ἀγάπης χριστιανικῆς ἐπίσκοπον, φιλανθρωπίας ἐπίσκοπον, στοιχειώδους ἀνθρωπιᾶς ἐπίσκοπον θὰ τὸν καλέσητε ;

Ἐὰν τύχῃ νὰ μὴ ἀγαπᾷ, ὡς ἐπίσκοπος, ὅλους μὲν τοὺς ἀνθρώπους, ἀλλὰ πρῶτον ἀπὸ ὅλους τοὺς ἱερεῖς του, εἶνε ἐπίσκοπος ;

Ἐὰν ὁ Ἐπίσκοπος τὰς φιλοφροσύνας του τὰς ἀδελφικοπατρικάς, τὰ μειλίγματά του τὰ πνευματικά, τὰ εὐεργετήματά του τὰ φιλόστοργα δὲν τὰ διασκορπίζῃ πρωτον ἄφθονα εἰς τοὺς ἱερεῖς του καὶ ἔπειτα εἰς τοὺς ἄλλους, ὅσῳ δήποτε μεγάλοι κοσμικῶς καὶ ἐν πλούτῳ ὑλικῷ εἶνε οὗτοι, εἶνε ἐπίσκοπος σοφὸς ὁ Ἐπίσκοπος οὗτος ; **Τ.**

ΕΚ ΤΩΝ ΤΟΥ ΙΩΑΝΝΟΥ ΤΟΥ ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΥ

(Κατ' ἐλευθέραν μετάφρασιν).

ΠΛΟΥΤΟΣ ΚΑΙ ΠΛΟΥΤΟΣ

Ὄχι τὸ νὰ πλουτῇ τις, ἀλλὰ τὸ νὰ μὴ θέλῃ νὰ πλουτῇ, τοῦτο εἶνε πλοῦτος. Ἐνοήσατε ἀρά γε τοῦτο ; Ὅστις θέλει νὰ πλουτῇ πάντοτε ἔχει ἀνάγκην χρημάτων καὶ κτημάτων. ὅστις δὲ δὲν θέλει νὰ πλουτῇ, πάντοτε εἶνε εἰς εὐπορίαν. Μὴ φοβοῦ, λέγει ὁ Δαυίδ, ὅταν πλουτήσῃ ἄνθρωπος, ἢ ὅταν πληθυνθῇ ἡ δόξα τοῦ οἴκου αὐτοῦ. Μὴ φοβοῦ· διατί ; ἐπειδὴ φοβεροὶ εἶνε οἱ πλουτοῦντες, ἐγκαρδιώνει κατ' αὐτῶν ὁ προφήτης. Τί φοβεῖσαι ἄνθρωπον, ὅστις ὁμοιάζει μὲ δένδρον φυλλοσκέπαστον, ἀπὸ καρποὺς ἔρημον ; τί φοβεῖσαι ἄνθρωπον, τοῦ ὁποίου ἡ ζωὴ διέρχεται ἐν πικρίᾳ ; ὅστις πάντοτε τρέμει ; τί φοβεῖσαι ἄνθρωπον, ὅστις ἀχώριστον σύντροφον τοῦ βίου του ἔχει τὸν φόβον ; Σέ, ὅταν ἀπῶν εἶσαι, δὲν τρέμει ὁ ὑπηρέτης σου· ἀλλ' ὁ πλούσιος τὸν ἰδικόν του δεσπότην ἐντός του περιφέρει· ὅπου ἐὰν ἀπέλθῃ, τὸν ἀκολουθεῖ ὁ ἔρως τῆς φιλοχρηματίας, καὶ φιλοκαίας, καὶ ὑπηρέτας, καὶ φίλους, καὶ φυσικοῦντας, καὶ εὐεργέτας, ὅλους ὁμοῦ ἐχθροὺς ἔχει. Διότι ὁ μὲν πτωχὸς ζῇ, χωρὶς νὰ φοβῆται κανένα, ἐπειδὴ μόνον πλοῦτον ἔχει τὴν φιλοσοφίαν καὶ τὴν ὑπομονήν, ὁ δὲ πλούσιος ἐπειδὴ συζῇ μὲ τὴν πλουσεξίαν, ἀπὸ ὅλους μισεῖται, καὶ εἰς τὰς κοινὰς συναθροίσεις, ὡς ἐχθρὸς περιέρχεται, εἰς τὰ φανερὰ μὲν κολακευόμενος, μισούμενος δὲ

πράγματι, ... Ταῦτα λέγω ὄχι κατηγορῶν τὸν πλοῦτον, περὶ τούτου μυριάκις ἐξηγήθην, ἀλλ' ἐλέγχων ἐκείνους, οἵτινες κακῶς τὸ καλὸν μεταχειρίζονται πρᾶγμα. Διότι τὰ χρήματα, ὑπηρετοῦντα εἰς καλὰς πράξεις, καλὰ εἶναι καὶ αὐτά. Πῶς δὲ καλά ; Ἐὰν παρηγορῶσι τὴν πενίαν, ἐὰν συντρέχωσιν εἰς τὰς ἀνάγκας τῆς πτωχείας. Ἄκουσε πῶς λέγει ὁ Ἰώβ· ἐγὼ ἦμην ὀφθαλμὸς τυφλοῦ, ποῦς δὲ χωλῶν· ἐγὼ ἦμην πατὴρ ἀδυνάτων. Ἰδοὺ πλοῦτος, εἰς τὸν ὁποῖον ἁμαρτία δὲν ἦτο, ἀλλὰ φιλοπτωχεία. Ἡ οἰκία μου παντὶ ἐλθόντι ἀνέῳκτο. Τοῦτο εἶνε χρῆσις καὶ ἔργον πλούτου, πλούτου ὄχι ὀνοματικοῦ, ἀλλὰ πραγματικοῦ. Ποῖος δὲ ὁ ἀληθὴς πλοῦτος ; ὁ πραγματοποιῶν ἀρετάς, ὁ ὑπηρετῶν εἰς ἐλεημοσύνην. Πῶς ; ἐγὼ σᾶς λέγω. Εἶνε πλούσιος ὅστις ὅλους ἁρπάζει, καὶ εἶνε πλούσιος ὅστις τὰ ἰδικά του εἰς τοὺς πένητας δίδει· ἐκεῖνος μὲν πλούσιος διὰ τοῦ συναθροίζειν· οὗτος δὲ πλούσιος διὰ τοῦ ἐξοδεύειν. Καὶ ὁ μὲν πρῶτος σπείρει τὴν γῆν, ὁ δὲ δεύτερος σπείρει τὸν οὐρανόν. Ὅσον ὁ οὐρανὸς ἀπὸ τὴν γῆν εἶνε καλήτερος τόσον ἐκείνου ὁ πλοῦτος εἶνε εὐτελέστερος ἀπὸ τὸν πλούτον τούτου· οὗτος ἀπὸ ἀναριθμήτους ἀγαπᾶται· ἐκεῖνος ἀπὸ ὅλους κατηγορεῖται. Καὶ ὅ,τι μάλιστα εἶνε θαυμαστόν, τὸν μὲν ἅρπαγα καὶ πλεονέκτην, ὄχι μόνον ὅσοι ἀπ' αὐτὸν ἠδικήθησαν, ἀλλὰ καὶ ὅσοι κανὲν κακὸν δὲν ἔπαθον, μισοῦσι, συμπονοῦντες ὅσους κακῶς ἔπαθον· τὸν δὲ ἐλεήμονα ὄχι μόνον οἱ ἐλεηθέντες, ἀλλὰ καὶ ὅσοι δὲν ἠλεήθησαν, ἀγαπῶσι. Διότι ἀπὸ τὴν κακίαν εἶνε καλητέρα ἡ ἀρετή, ἀδελφοί. Ἡ κακία ἔχει ἐχθροὺς καὶ τοὺς μὴ ἀδικηθέντας· ἡ δὲ ἐλεημοσύνη φίλους ἔχει καὶ τοὺς μὴ εὐεργετηθέντας. Καὶ λέγουσιν ὅτι· ὁ Θεὸς νὰ τοῦ κάμνῃ πάντοτε καλά ! Τί εὐηργετήθης ὁ λέγων τοῦτο ; ὄχι ἐγώ, ἀλλ' ὁ ἀδελφός μου· ὄχι ἐγώ, ἀλλὰ τὸ μέλος τὸ ἰδικόν μου. Καὶ τὴν πρὸς ἐκεῖνον εὐεργεσίαν ἰδικήν μου θεωρῶ. Ἐλδες τί εἶνε ἡ ἀρετή ; πῶς ἐπιθυμητή ; πῶς ἀγαπητή ; πῶς καλή ; ὁ ἐλεήμων, ὁ κοινὸς εἶνε λιμήν, ὁ πατὴρ ὅλων, τῶν γερόντων ἡ βακτηρία. Καὶ δι' αὐτὸν μέν, ἐάν τι πάθῃ, εὐχονται ὅλοι· ὁ Θεὸς νὰ τὸν ἐλεήσῃ· ὁ Θεὸς καλὸν νὰ τοῦ δίδῃ· ὁ Θεὸς νὰ τοῦ διατηρῇ πάντοτε τὰ ἀγαθά του. Διὰ δὲ τὸν ἅρπαγα, θέλεις ἀκούσει νὰ λέγουν· ὁ μαρός, ὁ πονηρός, ὁ βέβηλος. Τί ἔχεις ἀδικηθῆ, διὰ νὰ λέγεις ταῦτα ; ἐγὼ μὲν τίποτε, ἀλλὰ ὁ ἀδελφός μου. Καὶ ἐναντίον του βοαὶ ἐξεγείρονται ἀναρίθμητοι καθ' ἑκάστην ἡμέραν. Ἐὰν πέσῃ, ὅλοι ἐπιπίπτουσιν ἐναντίον του. Καὶ εἶνε τοῦτο ζωή ; Καὶ εἶνε τοῦτο πλοῦτος ; Καὶ τοῦτο δὲν κάμνει τὸν τοιοῦτον πλούσιον χειρότερον κατοίκου ; Ὁ κατάδικος δεσμεύεται εἰς τὸ σῶμα, οὗτος δὲ εἰς τὴν ψυχήν. Ἀλλὰ θά μοι εἴπουν· δεσμώτην τὸν βλέπεις, καὶ δὲν τὸν ἐλεεῖς ; Ὄχι ! Διὰ τοῦτο τὸν μισῶ, ὅτι ἐδεσμεύθη ὄχι ἐξ ἀνάγκης, ἀλλ' ἐκ προαιρέσεως· τὸν μισῶ, διότι μόνος του μὲ τὴν ἅλυσιν συνέσφιγξε τὸν ἑαυτόν του.

ΥΠΕΡ ΤΩΝ ΠΛΟΥΣΙΩΝ

Πάλιν σὺ μὲ τοὺς πλουσίους τὰ ἔχεις ; Θέλουσι μοι εἴπει. Ἀπαντῶ· πάλιν σεῖς μὲ τοὺς πένητας τὰ ἔχετε ; Πάλιν σύ, θέλουσι προσθέσει, ἐναντίον τῶν ἁρπαζόντων εἶσαι ; Θὰ ἐρωτήσω κ' ἐγώ· πάλιν σεῖς κατὰ τῶν ἁρπαζομένων εἶσθε ; Σεῖς δὲν χορταίνητε τρώγοντες καὶ δαγκάνοντες τοὺς πτωχούς· καὶ ἐγὼ δὲν ἀποκάμνω προσπαθῶν νὰ φέρω διόρθωσιν εἰς σᾶς... Ἀπομακρύνθητι σὺ ἀπὸ τὸ προβατόν μου, ἀπομακρύνθητι ἀπὸ τὴν πρόβατόν μου· μὴ φέρε βλάβην εἰς αὐτήν. Ἐὰν δὲ τὴν ποίμνην μου ζητῇς νὰ καταστρέψῃς, ἐγκαλεῖς ἐμέ, διότι σὲ διώκω ; Ἐὰν ποιμὴν ἦμην προβάτων, θὰ με κατηγόρεις ὅτι δὲν διώκω λύκον ἐρχόμενον κατὰ τῆς ποίμνης μου. Ποιμὴν λοιπὸν εἶμαι λογικῶν θρεμμάτων· δὲν διώκω μὲ λίθον, ἀλλὰ μὲ λόγον· μᾶλλον δὲ οὐδὲ σὲ διώκω, ἀλλὰ σὲ καλῶ· πρόβατόν μου γίνου· ἐλθέ· γίνου ἐκ τῆς ποίμνης μου· Διατί βλάπτεις τὴν ποίμνην σύ ὁ χρεωστῶν νὰ αὐξήσῃς αὐτήν. Δὲν διώκω σέ, ἀλλὰ λύκον διώκω· καὶ ἂν λύκος δὲν ἦσο, δὲν θὰ σε ἐδίωκον. Λύκος δὲ ἔγινες ; Ἐὰν διώκησαι, τὸν ἑαυτόν σου νὰ αἰτιᾶσαι. Δὲν εἶμαι κατὰ τῶν πλουσίων, ἀλλ' ὑπὲρ τῶν πλουσίων. Διότι ταῦτα λέγων, χάριν σοῦ τὰ λέγω, ἔστω καὶ ἂν σὺ δὲν τὸ αἰσθάνεσαι. Πῶς ὑπὲρ σοῦ τὰ λέγω ; Διότι προσπαθῶ νὰ σε ἀπαλλάξω ἀπὸ ἁμαρτίαν, νὰ σε ἐλευθερώσω ἀπὸ πλεονεξίαν, πρὸς ὅλους νὰ σε κάμω φίλον, πρὸς ὅλους ἀγαπητόν. Πάντοτε σοὶ λέγω· ἥρπασες ; ἐπλεονέκτησες ; ἔλα, καὶ θὰ σε μεταβάλω· θὰ μεταβάλω τὴν ἐχθραν εἰς φιλίαν, τὸν κίνδυνον εἰς ἀσφάλειαν· ταῦτα ἐδῶ, εἰς τὴν γῆν· καὶ ἐκεῖ πάλιν, ἐπάνω, θέλω σοὶ δώσει τὴν βασιλείαν τῶν οὐρανῶν, διὰ νὰ μὴ ἀπέλθῃς εἰς τὴν κόλασιν τὴν αἰώνιον, διὰ νὰ λάβῃς εἰς ἀμοιβὴν τὰ ἀγαθά, τὰ ὁποῖα ὀφθαλμὸς δὲν εἶδεν, οὔτε αὐτὶ ἤκουσε, καὶ ἄνθρωπος δὲν ἐφαντάσθη. Ταῦτα λοιπόν, τὰ ὁποῖα εἰς σὲ θέλω νὰ κάμω, διώκοντος εἶνε ἢ συμβουλεύοντος ; ἀγαπῶντος ἢ μισοῦντος ; Ἀλλὰ σὺ μὲ μισεῖς. Ἐγὼ ἐν τούτοις σὲ ἀγαπῶ· ἔχω ἐντολὴν τοῦ Κυρίου μου· ἀγαπᾶτε τοὺς ἐχθροὺς ὑμῶν. Δὲν παύω λοιπὸν ἀπὸ τὸ νὰ ζητῶ τὴν ἰατρείαν σου. Ὁ Κύριός μας ἐσταυροῦτο καὶ ἔλεγεν· ἄφες αὐτοῖς, Πάτερ· οὐ γὰρ οἴδασι τί ποιοῦσι. Καὶ μήπως σὲ διώκω ; Ἐο πάθος σου διώκω· Μὴ δὲ σὲ πολεμῶ ; Τὴν κακίαν σου πολεμῶ. Καὶ δὲν με θωρεῖς εὐεργέτην ; καὶ δὲν με θωρεῖς κηδεμόνα ; καὶ δὲν με θωρεῖς προστάτην περισσότερον ἀπὸ πάντας ; Καὶ ποῖος ἄλλος θὰ σοι εἴπῃ περὶ τούτων ; Ὁ ἄρχων ; οὐδόλως. Αὐτὸς θὰ σοι ὁμιλήσῃ μόνον κατηγορῶν διὰ τὰ τυχὸν ἐγκλήματά σου. Ἀλλ' ἡ γυνή σου ; Περὶ κοσμημάτων αὐτὴ θὰ σε ἀπασχολήσῃ, καὶ περὶ χρυσῶν πραγμάτων. Ἀλλ' ὁ υἱός σου ; Διὰ τὴν κληρονομίαν σου αὐτὸς ἐνδιαφέρεται καὶ διὰ τὴν διαθήκην σου. Ἀλλ' ὁ ὑπηρέτης σου ; Περὶ ὑπηρεσίας αὐτὸς θὰ σοι ἀναφέρῃ. Ἀλλ' οἱ παράσιτοι ; Περὶ συμποσίων αὐτοὶ καὶ δείπνων καὶ γευμάτων. Ἀλλ' οἱ ἐν τῷ θεάτρῳ ; Διὰ γέλωτας οὗτοι πάλιν αἰσχροὺς καὶ ἐπιθυμίας ἀκολάστους. Ἀλλ' ὁ δικαστής ; Διὰ ζητήματα τῆς δικαιοδοσίας του θέλει αὐτὸς σοὶ ὁμιλήσει. Πόθεν λοιπὸν ἔχεις ν' ἀκούσῃς ταῦτα, ἐὰν δὲν τὰ ἀκούσῃς παρ' ἐμοῦ ; Ὅλοι σὲ φοβοῦνται. Ἐγὼ δὲ μόνον σὲ καταφρονῶ. Ἕως οὗ εἶσαι τοιοῦτος, δὲν σε λογαριάζω· καταφρονῶ σέ, καταφρονῶ τὴν κακίαν σου. Ἐγὼ κόπτω τὰ σεσηπότα· σὺ κράζεις. Ἀλλὰ δὲν φοβοῦμαι τὴν φωνήν σου, ἐπιθυμῶ δὲ τὴν σωτηρίαν σου· διότι ἰατρὸς εἶμαι ἐγώ.

Ἀρά γε, ἐὰν πληγὴν ἔχων, προσκάλεις ἰατρόν, καὶ ἔβλεπες ὅτι ἠκόνησε τὸ ἐργαλεῖον, δὲν θὰ ἔλεγες· κόπτε ἂν καὶ πονῶ, περισφίγγε νὰ σὲ σώσῃ ἡ ἐγχείρισις ; Ἐμὲ δὲ ἀποφεύγεις, ἐνῷ δὲν κόπτω, ἀλλὰ διὰ τοῦ λόγου ἔρχομαι νὰ καθαρίσω τὴν ψυχήν σου ... Μελανιάζει ὁ ἰατρὸς δὲν ἐγγυᾶται πάντοτε τὴν σωτηρίαν σου· ἐγὼ δὲ ἐγγυῶμαι ὅτι θὰ σώσω τὴν τὴν ψυχήν σου. Ἄκουέ μου λοιπόν. Διὰ τοῦτο ὁ μονογενὴς Υἱὸς τοῦ Θεοῦ κατῆλθεν εἰς τὴν γῆν, διὰ νὰ ἀνυψώσῃ ἡμᾶς, καὶ μᾶς καταστήσῃ ὑψηλοτέρους καὶ ἀπ' αὐτοὺς τοὺς οὐρανούς.

ΕΙΔΗΣΕΙΣ

Ὁ διευθυντὴς τῆς «Ἀναπλάσεως» κ. Μ. Ι. Γαλανὸς περιοδεύει ἀπό τινες ἐν ταῖς ἐπαρχίαις διὰ τὸ κήρυγμα τοῦ θείου λόγου. Ἐπεσκέψατο ἤδη τὴν Πύργον, Γαστούνην καὶ Λεχαινά. εὑρίσκεται δὲ νῦν ἐν Πάτραις, σκοπῶν νὰ μεταβῇ καὶ εἰς Ἄμφισσαν καὶ Ἀράν. Ἡ ἐφημερὶς τοῦ Πύργου «Ἔλεγχος» παρατηρεῖ ὅτι, ἂν τὸ ἔργον τοῦ κ. Γαλανοῦ καὶ τῆς «Ἀναπλάσεως» ἐξετιμᾶτο δεόντως καὶ ὑποστηρίζετο ὑπὸ τῶν δυναμένων ἀποτελεσματικῶς νὰ τὸ ὑποστηρίζωσιν, ὅσον ἐκτιμᾶται καὶ ὑποστηρίζεται ὑπὸ τῶν μικρῶν καὶ ἁπλοϊκῶν, ἡ ὄψις τοῦ ἔθνους θὰ μετεβάλλετο τάχιστα. Προτοέπει δὲ τὴν μὲν Πολιτείαν νὰ τὸν μισθώσῃ, ἵνα περιοδεύῃ κηρύττων, τοὺς δὲ κατὰ τόπους ἐπιστήμονας καὶ ἐξέχοντας νὰ σπεύδωσιν εἰς ἀκρόασιν αὐτοῦ, διότι ὅσον συγνότερον τὸν ἀκροᾶται τις, τόσον περισσότερον ὠφελεῖται καὶ τέρπεται.

— Μετὰ πολλῆς χαρᾶς ἀνέγνωμεν τὰς πολὺ τὰς συγκινητικὰς ἐσπερινοὶ δὲ ἐπιλύσεις τοῦ διοικητικοῦ συμβουλίου τοῦ ἐν Σμύρνῃ ἀρίστου θρησκευτικοῦ σωματείου «Εὐσέβεια». Πλεῖσται κοινότητες ἐκ τοῦ ἐσωτερικοῦ τῆς Μικρᾶς Ἀσίας ἀπηυθύνοντο πρὸς αὐτὸ διὰ συναισθηματικωτάτων ἐπιστολῶν ζητοῦσαι τὴν ἀποστολὴν τῶν ἱεροκηρύκων τῆς «Εὐσεβείας» διὰ τὴν διδασκαλίαν τοῦ θείου λόγου. Τὸ διοικητικὸν συμβούλιον ἀποφασίσαν πρὸ καιροῦ νὰ ἐπεκτείνῃ τὸν κύκλον τῆς εὐεργετικῆς τοῦ Σωματείου δράσεως καὶ εἰς τὰς ἐν τῷ ἐσωτερικῷ ὁμογενεῖς κοινότητας, ἔχον δὲ συναισθανθῆ πόσης ἐκτάσεως τῆς ἀποφάσεως αὐτοῦ τὴν πατριωτικωτάτην ἐνθέουσαν τοῦ ἁγίου Ἀποστόλου κ. Ἰακώβου Βιθυδόλη, πρὸς δὲ τὴν κανονικὴν ἄδειαν Αὐτοῦ τε καὶ τῆς Α. Θ. τοῦ Ἡλιουπόλεως Τασσιοῦ, ἤρχισε νὰ ἀποστέλλῃ τοὺς ἱεροκήρυκας εἰς διαφόρους πόλεις καὶ κωμοπόλεις τοῦ ἐσωτερικοῦ, ἐν ταῖς ὁποίαις μετὰ ζήλου χριστιανικοῦ ἐναντίζονται τῶν θείων ἀγωνιστῶν τῆς διδασκαλίας τοῦ Κυρίου ἡμῶν. Τὸν ζῆλον δὲ αὐτῶν ἀποδεικνύουσι καὶ ἐμπράκτως ἐγγραφόμενοι ἑκάστοτε καὶ κατατασσόμενοι εἰς τὰς πυκνὰς φάλαγγας τῆς Ἀδελφότητος ταύτης.

— Παρήγορον εἶνε ὅτι ἀπὸ τινος ἤδη χρόνου ἐν τῷ ἔθνει ζωηρὰ θρησκευτικὴ κίνησις. τῆς ἐποίας τὰ ἀποτελέσματα δὲν θὰ βραδύνωσι νὰ γεύωσιν αἰσθητά. Ἱδρύθη ἐν Ἀκροῇ τοῦ δήμου Δωτίου σχολὴ λαϊκὴ ὑπὸ τὴν διοίκησιν εἰδικῆς Ἀδελφότητος. κύριος δὲ σκοπὸς αὐτῆς εἶνε ἡ ἐν τῷ πνεύματι τῆς ὀρθοδόξου ἡμῶν πίστεως ἀνάπλασις τοῦ ἔθνους καὶ ἡ πρακτικὴ μόρφωσις τῶν λαϊκῶν τάξεων συμπάσης τῆς ἐπαρχίας διὰ τοῦ ἐπ' ἐκκλησίας κηρύγματος τοῦ θείου λόγου καὶ διὰ τῆς ἐν ἰδίᾳ ἀνθούσης διδασκαλίας τῶν τε ἠθικῶν τοῦ Εὐαγγελίου ἀρχῶν καὶ παντοίων πρακτικῶν μαθημάτων, τοῦ ἔργου τῆς διδασκαλίας ἀνατιθεμένου εἰς εἰδικὰ πρόσωπα ἐμμισθα, ἅτινα μεταβαίνοντα καὶ εἰς τὰς λοιπὰς τοῦ δήμου καὶ τῆς ἐπαρχίας κοινότητας θὰ διδάσκωσι καὶ θὰ συνιστῶσιν ἐν αὐταῖς διδακτηρίους οἴκους, ἐν οἷς ὑπὸ εἰδικὸν ἀναλυτικὸν πρόγραμμα θὰ διδάσκωσιν οἱ τῶν κοινοτήτων διδάσκαλοι καὶ εἴτις τῶν ἐν αὐταῖς λογίων ἐμφορεῖται ὑπὸ τῆς εὐγενοῦς ζέσεως τῆς πρὸς τὸν πλησίον ἀγάπης. Πλὴν τούτου ἡ Λαϊκὴ Σχολὴ θὰ παρέχῃ καὶ ἑσπερινὰ μαθήματα ἀναγνώσεως, γραφῆς καὶ ἀριθμητικῆς ἐπὶ τοῦ παρόντος, διὰ τοὺς ἕνεκα διαφόρων λόγων μὴ δυναμένους νὰ φοιτῶσιν εἰς τὰς δημοτικὰς τῶν παίδων Σχολάς.

— Καὶ ἐν Τυρνάβῳ συνέστη Σύλλογος ὁμώνυμος τῷ ἡμετέρῳ σκοπῶν τὴν ἠθικὴν, πνευματικὴν καὶ σωματικὴν ἀνάπτυξιν τῆς ἐκεῖ κοινωνίας. Προτιθέμενος δὲ νὰ καλέσῃ κήρυκα τοῦ θείου λόγου διὰ τὴν ἐπ' ἄμβωνος καὶ ἐν τῷ Συλλόγῳ διδασκαλίαν ζητεῖ, εἰ δυνατόν, ἱεροκήρυκα, εὐφραδῆ καὶ ἐπιστήμονα τοῦ ἔργου του, ὄχι ἐκ τῶν τῆς παλαιᾶς ἐκείνης Σχολῆς τῶν διὰ παχέων λόγων καὶ ἀπειλῶν ζητούντων νὰ συγκρατήσωσι τὸ ἀκροατήριόν των, ἀλλ' ἐξ ἐκείνων οἵτινες διὰ τῆς ἁπλότητος τοῦ λόγου, τῆς σεμνότητος τοῦ ἤθους καὶ τῆς γλώσσης καὶ τῆς λογικῆς μᾶλλον τῶν παχυμάτων πείθουσι καὶ συγκρατοῦσι καὶ διδάσκουσι καὶ ἀναπλάττουσι τοὺς ἀκροατὰς αὐτῶν.

ΟΙ ΔΙΔΑΞΟΝΤΕΣ
ΕΙΣ ΤΑΣ ΛΑΙΚΑΣ ΣΧΟΛΑΣ ΤΗΣ "ΑΝΑΠΛΑΣΕΩΣ,,
ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΠΡΟΣΕΧΗ ΕΒΔΟΜΑΔΑ

Εἰς τὴν Α' ἐν Ἀθήναις παρὰ τὴν Ἱ. Σύνοδον
7—8 μ. μ.

Κυριακὴ 8 Νοεμβρίου Κ. Α. Διαλησμᾶς
Τετάρτη 11 Νοεμβρίου Ι. Γαλανὸς
Σαββάτω 14 Νοεμβρίου Δ. Παπαδόπουλος

Εἰς τὴν Β' ἐν Ἀθήναις ἐν τῷ ναῷ τῆς Ἁγίας Εἰρήνης 4—5 μ. μ.

Κυριακὴ 8 Νοεμβρίου Ἀγγω. Τιω. Ἀναστάσιου

Εἰς τὸ ἐν Πειραιεῖ Τμῆμα τῆς "Ἀναπλάσεως,, ἐν τῷ ναῷ τοῦ Ἁγίου Νικολάου

Κυριακὴ 8 Νοεμβρίου 4—5 μ. μ. Ζήσιμος Τυτάλδος

Ἐν τῷ Ζαννείῳ Ὀρφανοτροφείῳ

Κυριακὴ 8 Νοεμβρίου 7—8 μ. μ. Ἀγγω. Τιω. Ἀναστασίου
Πέμπτη 12 Νοεμβρίου 7—8 Κ. Α. Διαλησμᾶς
Σαββάτω 14 Νοεμβρίου 6—7 Κ. Α. Διαλησμᾶς

Εἰς τὰς φυλακὰς Συγγροῦ

Παρασκευὴ 13 Νοεμβρίου 3 1)2—4 1)2 μ. μ. Τ. Ἀναστασίου

ΚΥΡΙΑΚΟΝ ΕΥΑΓΓΕΛΙΚΟΝ ΑΝΑΓΝΩΣΜΑ
Τῆς 15 Νοεμβρίου 1898

Τὰ τῆς αὐριον Κυριακῆς ἀναγνώσματα βλέπε εἰς τὸ προηγούμενον φύλλον. Ἐνταῦθα δημοσιεύονται τὰ τῆς μεθεπομένης, ἵνα προεργόνται ἐγκαίρως εἰς χεῖρας πάντων.

Κείμενον.

Τῷ καιρῷ ἐκείνῳ νομικός τις προσῆλθε τῷ Ἰησοῦ, πειράζων

αὐτὸν καὶ λέγων· Διδάσκαλε, τί ποιήσας ζωὴν αἰώνιον κληρονομήσω; Ὁ δὲ εἶπε πρὸς αὐτόν· Ἐν τῷ νόμῳ τί γέγραπται; πῶς ἀναγινώσκεις; Ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν· Ἀγαπήσεις Κύριον τὸν Θεόν σου ἐξ ὅλης τῆς καρδίας σου, καὶ ἐξ ὅλης τῆς ψυχῆς σου, καὶ ἐξ ὅλης τῆς ἰσχύος σου, καὶ ἐξ ὅλης τῆς διανοίας σου· καὶ τὸν πλησίον σου ὡς σεαυτόν. Εἶπε δὲ αὐτῷ· Ὀρθῶς ἀπεκρίθης· τοῦτο ποίει, καὶ ζήσῃ. Ὁ δὲ, θέλων δικαιοῦν ἑαυτόν, εἶπε πρὸς τὸν Ἰησοῦν· Καὶ τίς ἐστί μου πλησίον; Ὑπολαβὼν δὲ ὁ Ἰησοῦς, εἶπεν· Ἄνθρωπός τις κατέβαινεν ἀπὸ Ἰεροσολύμων εἰς Ἰερειχώ, καὶ λῃσταῖς περιέπεσεν· οἱ, καὶ ἐκδύσαντες αὐτόν, καὶ πληγὰς ἐπιθέντες, ἀπῆλθον, ἀφέντες ἡμιθανῆ τυγχάνοντα. Κατὰ συγκυρίαν δὲ ἱερεύς τις κατέβαινεν ἐν τῇ ὁδῷ ἐκείνῃ, καὶ ἰδὼν αὐτὸν ἀντιπαρῆλθεν· ὁμοίως δὲ καὶ Λευΐτης γενόμενος κατὰ τὸν τόπον, ἐλθὼν καὶ ἰδών, ἀντιπαρῆλθε. Σαμαρείτης δέ τις ὁδεύων ἦλθε κατ' αὐτόν, καὶ ἰδὼν αὐτὸν ἐσπλαγχνίσθη· καὶ προσελθὼν κατέδησε τὰ τραύματα αὐτοῦ, ἐπιχέων ἔλαιον καὶ οἶνον· ἐπιβιβάσας δὲ αὐτὸν ἐπὶ τὸ ἴδιον κτῆνος, ἤγαγεν αὐτὸν εἰς πανδοχεῖον, καὶ ἐπεμελήθη αὐτοῦ. Καὶ ἐπὶ τὴν αὔριον ἐξελθὼν, ἐκβαλὼν δύο δηνάρια ἔδωκε τῷ πανδοχεῖ καὶ εἶπεν αὐτῷ· Ἐπιμελήθητι αὐτοῦ· καὶ ὅ,τι ἂν προσδαπανήσῃς, ἐγὼ ἐν τῷ ἐπανέρχεσθαί με ἀποδώσω σοι. Τίς οὖν τούτων τῶν τριῶν πλησίον δοκεῖ σοι γεγονέναι τοῦ ἐμπεσόντος εἰς τοὺς λῃστάς; Ὁ δὲ εἶπεν· Ὁ ποιήσας τὸ ἔλεος μετ' αὐτοῦ. Εἶπεν οὖν αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς· Πορεύου, καὶ σὺ ποίει ὁμοίως. (Λουκ. ι' 25—37.)

Ἑρμηνευτικὴ παράφρασις

Εἷς νομικὸς προσῆλθέ ποτε εἰς τὸν Ἰησοῦν μὲ τὸν σκοπὸν νὰ τὸν δοκιμάσῃ, ἂν διδάσκῃ ὀρθά, καὶ ἔλεγε· Διδάσκαλε, τί πρέπει νὰ κάμω διὰ νὰ κληρονομήσω τὴν αἰωνίαν ζωήν; Ὁ δὲ Ἰησοῦς ἀπεκρίθη πρὸς αὐτόν· Τί λέγει ὁ νόμος διὰ τὸ ζήτημα τοῦτο; Ποίαν γνώμην ἔχεις σχηματίσῃ ἐκ τῆς ἀναγνώσεως αὐτοῦ; Ὁ δὲ νομικὸς εἰς ἀπάντησιν εἶπεν· Ὁ νόμος διδάσκει ὅτι διὰ νὰ κληρονομήσῃ ὁ ἄνθρωπος τὴν αἰωνίαν ζωήν, πρέπει νὰ ἀγαπᾷ τὸν Κύριον τὸν Θεόν του μὲ ὅλην τὴν καρδίαν, μὲ ὅλην του τὴν ψυχήν, μὲ ὅλην του τὴν δύναμιν, μὲ ὅλην του τὴν διάνοιαν· καὶ πρέπει ἀκόμη νὰ ἀγαπᾷ τὸν πλησίον του, ὅπως ἀγαπᾷ τὸν ἑαυτόν του. Αὐτὰ εἶπεν ὁ νομικός. Ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν εἰς αὐτόν· Ὀρθῶς ἀπεκρίθης· οὕτω πράττε, καὶ θὰ κληρονομήσῃς τὴν αἰωνίαν ζωήν. Ὁ δὲ νομικὸς θέλων νὰ δικαιολογήσῃ τὸν ἑαυτόν του, εἶπε πρὸς τὸν Ἰησοῦν· Καὶ τίς εἶνε ὁ πλησίον μου; Ὁ Ἰησοῦς τότε ἔλαβε τὸν λόγον καὶ ἀπήντησε διὰ τῆς ἑξῆς παραβολῆς: — Εἷς ἄνθρωπος κατέβαινεν ἀπὸ τὴν Ἱερουσαλὴμ εἰς τὴν Ἰερειχώ, καὶ περιέπεσεν εἰς λῃστάς, οἱ ὁποῖοι τὸν ἐγύμνωσαν, τὸν ἐπλήγωσαν, καὶ ἔφυγον καὶ τὸν ἀφῆκαν ἡμιθανῆ. Ἐνῷ δὲ ὁ ἄνθρωπος ἔκειτο εἰς τοιαύτην κατάστασιν, εἷς ἱερεὺς κατεβαίνων τυχαίως διὰ τῆς ὁδοῦ ἐκείνης, τὸν εἶδεν· ἀλλ' ἐξηκολούθησε τὸν δρόμον του, χωρὶς νὰ τὸν βοηθήσῃ· ὁμοίως δὲ φθάσας εἰς τὸν τόπον ἐκεῖνον καὶ εἷς λευΐτης, τὸν ἐπλησίασε καὶ τὸν εἶδεν· ἀλλὰ καὶ αὐτὸς ἐξηκολούθησε τὸν δρόμον του, χωρὶς νὰ τὸν βοηθήσῃ. Εἷς δὲ Σαμαρείτης ὁδοιπορῶν, ἔφθασεν ἐκεῖ καὶ τὸν εἶδε καὶ τὸν ἐλυπήθη καὶ τὸν ἐπλησίασε καὶ τοῦ ἔδεσε τὰς πληγάς του, ἀφοῦ τὰς ἔπλυνε καὶ ἔβλεψε μὲ οἶνον καὶ ἔλαιον. Κάτοπιν τὸν ἐκάθισεν εἰς τὸ ζῷόν του καὶ τὸν ἔφερεν εἰς ἓν ξενοδοχεῖον καὶ τὸν περιποιήθη. Καὶ τὸ πρωὶ τῆς ἄλλης ἡμέρας ἀνεχώρησεν, ἀφοῦ ἐκ τῶν χρημάτων του ἔδωκεν εἰς τὸν ξενοδόχον δύο ἀργυρᾶ νομίσματα, δηνάρια, καὶ εἶπεν εἰς αὐτόν· Περιποιήθητι τὸν ἄνθρωπον αὐτόν, καὶ ὅ,τι περισσότερον ἐξοδεύσῃς, ἐγὼ θὰ σοῦ τὸ πληρώσω, ὅταν ἐπανέλθω. Αὐτὴν τὴν παραβολὴν εἰπὼν ὁ Ἰησοῦς ἠρώτησε τὸν νομικόν: Τίς λοιπὸν ἐκ τῶν τριῶν τούτων νομίζεις ὅτι ἔγινεν ἐκτελεστὴς τῆς ἐντολῆς τῆς πρὸς τὸν πλησίον ἀγάπης ἀπέναντι τοῦ ἀνθρώπου, ὅστις ἐνέπεσεν εἰς τοὺς λῃστάς; Ὁ δὲ νομικὸς εἶπεν· Ἀληθῶς πλησίον καὶ ἀδελφὸς ἐδείχθη ὁ Σαμαρείτης, ὅστις ἐλυπήθη καὶ ἐβοήθησε τὸν πάσχοντα ἄνθρωπον. Τότε εἶπεν εἰς αὐτὸν ὁ Ἰησοῦς. Ὕπαγε λοιπόν, ἔχε καὶ σὺ ὡς παράδειγμα μιμήσεως τὸν Σαμαρείτην καὶ βοήθει κατὰ δύναμιν τοὺς ὁσους ἠθέλες συναντήσῃ ἔχοντας ἀνάγκην τῆς βοηθείας σου.

ΚΥΡΙΑΚΟΝ ΑΠΟΣΤΟΛΙΚΟΝ ΑΝΑΓΝΩΣΜΑ

Τῆς 15 Νοεμβρίου 1898

Κείμενον

1 Ἀδελφοί, παρακαλῶ ὑμᾶς ἐγὼ ὁ δέσμιος [illegible] περιπατῆσαι τῆς κλήσεως, ἧς ἐκλήθητε, 2 μετὰ πάσης ταπεινοφροσύνης καὶ πραότητος, μετὰ μακροθυμίας, ἀνεχόμενοι ἀλλήλων ἐν ἀγάπῃ, 3 σπουδάζοντες τηρεῖν τὴν ἑνότητα τοῦ Πνεύματος ἐν τῷ συνδέσμῳ τῆς εἰρήνης· 4 ἓν σῶμα καὶ ἓν πνεῦμα, καθὼς ἐκλήθητε ἐν μιᾷ ἐλπίδι τῆς κλήσεως ὑμῶν· 5 εἷς Κύριος, μία πίστις, ἓν βάπτισμα· 6 εἷς Θεὸς καὶ Πατὴρ πάντων, ὁ ἐπὶ πάντων καὶ διὰ πάντων, καὶ ἐν πᾶσιν ἡμῖν. 7 Ἑνὶ δὲ ἑκάστῳ ἡμῶν ἐδόθη ἡ χάρις κατὰ τὸ μέτρον τῆς δωρεᾶς τοῦ Χριστοῦ.

Ἑρμηνευτικὴ παράφρασις.

1 Ἀδελφοί, σᾶς παρακαλῶ ἐγὼ ὁ Παῦλος, ὅστις εἶμαι εἰς τὰ δεσμὰ πρὸς χάριν τοῦ Κυρίου, νὰ ἔχετε κοινὴν συμπεριφορὰν ἀνταξίαν τῆς ὑψίστης προσκλήσεως, μὲ τὴν ὁποίαν σᾶς ἐτίμησεν ὁ Θεός· 2 νὰ συμπεριφέρεσθε μὲ πᾶσαν ταπεινοφροσύνην, μὲ πραότητα, μὲ μακροθυμίαν, μὲ ἀνεξικακίαν πρὸς ἀλλήλους ἐξ ἀγάπης· 3 νὰ προσπαθῆτε νὰ διατηρῆτε μεταξύ σας τὴν πνευματικὴν ἑνότητα ἀδιάσπαστον διὰ τῆς εἰρήνης· 4 διότι ἓν σῶμα ἀποτελεῖτε, ἓν δὲ καὶ τὸ αὐτὸ πνεῦμα ἔχετε, καὶ διότι μία εἶνε καὶ ἡ ἐλπίς, εἰς τὴν ὁποίαν ἀποβλέπει ἡ προσκλησίς σας· 5 ἐπίσης εἷς εἶνε ὁ Κύριος σας· μία ἡ πίστις σας· ἓν τὸ βάπτισμά σας· 6 πρὸς δὲ εἷς εἶνε ὁ Θεὸς καὶ πατὴρ πάντων, ὅστις ἐξουσιάζει ἐπὶ πάντων, ὅστις ἐνεργεῖ διὰ πάντων, ὅστις ἐνοικεῖ εἰς πάντας ἡμᾶς. 7 Εἰς ἕνα δὲ ἕκαστον ἐξ ἡμῶν ἐδόθησαν τόσα χαρίσματα, ὅσα ἔκρινεν ἀνάλογα ὁ χαρίζων ταῦτα εἰς ἡμᾶς Χριστός.

Ἡ ἔννοια τῆς παραβολῆς

Ὁ λῃστευθεὶς ἄνθρωπος σημαίνει τὴν ἀνθρωπότητα ὅλην. Οἱ λῃστὰι σημαίνουν τοὺς δαίμονας. Ὁ ἱερεὺς καὶ λευΐτης σημαίνουν τὸν κλῆρον τῶν Ἑβραίων, ὅστις δὲν εἶχεν οὔτε τὴν προθυμίαν, οὔτε τὴν δύναμιν νὰ ἐργασθῇ πρὸς σωτηρίαν τῆς ἀνθρωπότητος. Ὁ Σαμαρείτης σημαίνει τὸν Χριστόν. Ὁ οἶνος τοῦ Σαμαρείτου σημαίνει τὸ αἷμα τῆς θυσίας τοῦ Χριστοῦ, μὲ τὸ ὁποῖον θεραπεύει τὰς ἐκ τῆς ἁμαρτίας πληγάς μας. Τὸ ἔλαιον τοῦ Σαμαρείτου σημαίνει τὴν χάριν τοῦ ἁγίου Πνεύματος, τὴν ὁποίαν ὁ Χριστὸς μᾶς χαρίζει. Ὁ χρόνος κατὰ τὸν ὁποῖον μόνον ὁ Σαμαρείτης περιεποιεῖτο τὸν λῃστευθέντα σημαίνει τὸν χρόνον τῆς ἐπὶ γῆς παρουσίας τοῦ Χριστοῦ. Τὸ πανδοχεῖον σημαίνει τὴν Ἐκκλησίαν. Ὁ πανδοχεὺς σημαίνει τὸν χριστιανικὸν κλῆρον. Τὰ δύο δηνάρια σημαίνουν τὴν παλαιὰν καὶ νέαν Γραφήν, ἢ τὰ μυστήρια καὶ τὸ κήρυγμα, ἢ τὴν ἐξουσίαν τοῦ δεσμεῖν καὶ λύειν, δηλαδὴ τὴν ἐξουσίαν, τὴν ὁποίαν ἔλαβεν ὁ χριστιανικὸς κλῆρος πρὸς διοίκησιν τῆς Ἐκκλησίας, τοῦ νὰ ἀφορίζῃ τοὺς ἁμαρτωλοὺς καὶ νὰ συγχωρῇ τοὺς μετανοοῦντας. Ἡ ἀναχώρησις τοῦ Σαμαρείτου τὴν αὔριον σημαίνει τὴν ἀνάληψιν τοῦ Χριστοῦ. Ἡ προαγγελλομένη ἐπάνοδος τοῦ Σαμαρείτου σημαίνει τὴν δευτέραν παρουσίαν τοῦ Χριστοῦ. Ἡ ἐπὶ πλέον δαπάνη τοῦ πανδοχέως σημαίνει τὸν κόπον, τὸν ὁποῖον πρέπει νὰ καταβάλλῃ ὁ κλῆρος κηρύττων καὶ ἱερουργῶν καὶ διοικῶν τὴν Ἐκκλησίαν πρὸς σωτηρίαν τῶν ἀνθρώπων. Ἡ ὑποσχομένη ἀπόδοσις σημαίνει τὰ αἰώνια βραβεῖα τῶν ἐκτελούντων τὸ καθῆκον αὐτῶν κληρικῶν. Ἡ προτροπὴ τοῦ Χριστοῦ πρὸς τὸν νομικὸν εἶνε προτροπὴ πρὸς ὅλους ἡμᾶς τοὺς χριστιανούς, διὰ νὰ κάμνωμεν τὸ καλὸν πρὸς ὅλους τοὺς ἀνθρώπους μιμούμενοι τὸν ἀρχηγὸν τῆς σωτηρίας μας.

Πόσον ὡραία καὶ παραστικωτάτη καὶ διδακτικωτάτη ἡ παραβολὴ τοῦ καλοῦ Σαμαρείτου. Ἕκαστος χριστιανὸς ἂς γίνῃ πρὸς τοὺς πλησιάζοντας αὐτὸν εἰς καλὸς Σαμαρείτης. Ναί, ἀμήν.

Κ. Α. Διαλησμᾶς.

ΤΥΠΟΙΣ Α. Ζ. ΔΙΑΛΑΣΜΑ
Ὁδὸς Ἀδριανοῦ ἀριθμὸς 66, παρὰ τὴν Ἱερὰν Σύνοδον.